

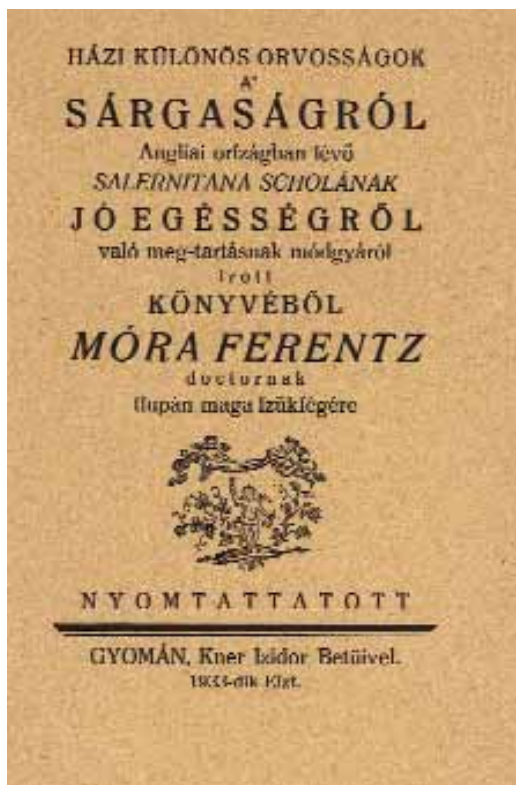
Móra Ferenc Múzeum

SZEGED, ROOSEVELT TÉR 1-3., TELEFON: 06 62 549 040

E-MAIL: info@mfm.u-szeged.hu

Lengyel András

A szegedi múzeumnak külön nyomdászattörténeti gyűjteménye nincs. Különböző gyűjteményeiben azonban, más anyagok közé betagolódva, vannak olyan anyagok, amelyek a nyomdászattörténeti kutatás számára is érdekesek lehetnek. Ezek közül néhányat az alábbiakban megemlítünk.

Buday György (1907–1990) fametszőművész hagyatékából a múzeum művészettörténeti gyűjteménye őrzi a művész magyarországi műveinek dúcait. Grafikai lapjait ugyanis nem kliséről, hanem az eredeti dúcokról nyomtatta, így készült pl. (a gyomai Kner nyomdában) a *Book of Ballads* című kötet is, amely nemzetközi hírnevét megalapozta.

Ugyancsak Buday Györgyhez köthető anyag

Kner Imrének Budayhoz írott nagyszámú levele. Ezek a múzeum irodalomtörténeti gyűjteményében találhatóak, s belőlük nemcsak a kapcsolat története és természete rekonstruálható, de megismerhető Knernek egy sor szakmai kérdéssről vallott véleménye is.

A szegedi Prometheus-nyomda tulajdonosának, a soknevű (Keck J.G., Kraszna József, Kulcsár József) írónak hagyatékából több dossziényi anyag a szegedi múzeumba került. Szegeden ő nyomta a Szegedi Fialatok Művészeti Kollégiumának jó néhány könyvét, Budapestre költözve pedig – egyebek közt – nyomdai találmányain dolgozott. A múzeum irodalomtörténeti gyűjteménye őrzi Kner Imre két privatdruckjának egy-egy példányát, Knerék mindkettőt Móra Ferencnek készítették. Móra Ferenc: *Az utolsó suba*. 1931. április; *Sárgaságról való orvosság* Móra Ferentznek. 1933. szeptember. (Utóbbi Móra által dedikált példány.) Van egy úgynevezett papírrégiség-kollekció is, amely az 1945 előtti szegedi nyomdák többségének (sajnos, nem mindegyiknek) firmáit (cégjelzéses levélpapírjait) gyűjti egybe. Ezek együtt jó képet adnak a nyomdácégek tipográfiai ízléséről, önreprezentációjáról stb.

A múzeum könyvtárában, különgyűjteményként, megtalálható Csongor Győző (1915–1997) város-történész kb. tízezer kötetes szegedi könyvgyűjteménye, valamint Bálint Sándor (1904–1980) néprajzprofesszor – szintén sok szegedi anyagot tartalmazó – könyvtára. Ezek a szegedi könyvek zömmel szegedi nyomdákban készültek, így a szegedi nyomdászattörténetnek is dokumentumai.

Nyomdagépek, nyomdászteszközök, sajnos, nem kerültek be a múzeumba. Ennek többféle oka van, s utólag már kevés esély adódik a pótlásra.

Irodalom

♦ *Lengyel András*: A szegedi Prometheus nyomda 1926–1935. A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve, 1989/90.1. köt. 481–502. old.

Lengyel András: Kner Imre Mórának készített

♦ „Privatdruck”-jai. *Tiszatáj*, 2004. 7. sz. 75–83. old.